

EU:n Palvelusopimusasetuksen 7. artiklan 1. kohdan mukainen JOUKKOLIIKENTEEN YHDISTELMÄRAPORTTI vuodesta 2022

Sisällys

1.	RAPORTIN TAUSTA JA TARKOITUS	2
2.	SALON KAUPUNGIN VIRANOMAISALUE JA LINJASTO	2
3.	JULKISEN PALVELUN HINTAVELVOITTEET	4
4.	VALITUT LIIKENTEENHARJOITTAJAT, KORVAUKSET JA YKSINOIKEUDET	6
4.1	Vuonna 2021 voimassa olleet bruttoliikennesopimukset	6
4.1.1	Turun linja-autoilijain Osakeyhtiö (TLO)	6
4.1.2	J. Vainion Liikenne Oy	7
4.1.3	Tilausliikenne Raasepori Oy	7
4.1.4	Salon Tilausmatkat Oy	7
4.2	Vuonna 2021 voimassa olleet käyttöoikeussopimukset	7
4.2.1	Matkakorttien käyttökorvaus käyttöoikeussopimuksissa	7
5.	VERTAILU	8
4.3	Liikennöintikorvaukset.....	8
5.1	Lipputulot bruttosopimusliikenteessä	8
5.2	Valtionavustus	8
5.3	Nousujen tarkastelu	9

1. RAPORTIN TAUSTA JA TARKOITUS

Raportin julkaiseminen perustuu EU:n palvelusopimusasetukseen:

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1370/2007, annettu 23. päivänä lokakuuta 2007, rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista sekä neuvoston asetusten (ETY) N:o 1191/69 ja (ETY) N:o 1107/70 kumoamisesta

7 artikla

Julkaiseminen

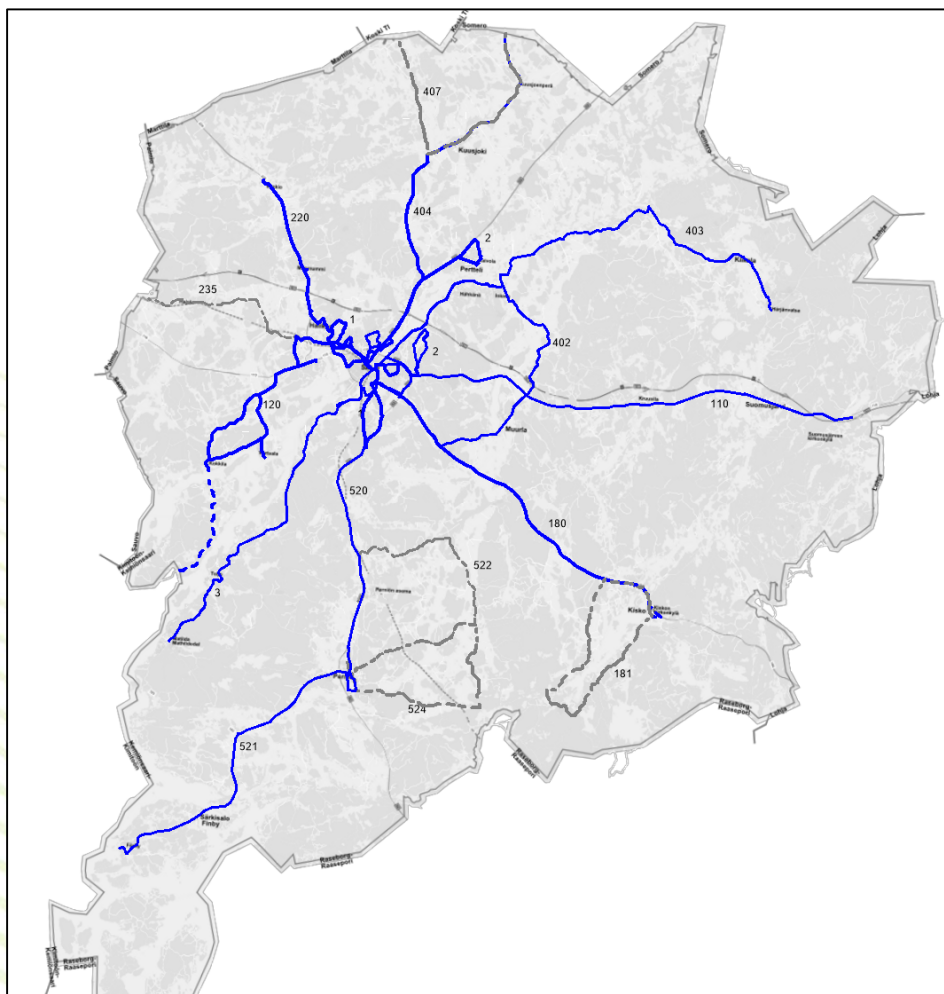
1. Toimivaltaisen viranomaisen on julkaistava kerran vuodessa yhdistelmäraportti, jossa selostetaan sen toimivaltaan kuuluvat julkisen palvelun velvoitteet, valitut julkisen liikenteen harjoittajat sekä korvaukset, joita niille on maksettu, ja yksinoikeudet, joita niille on myönnetty korvauksena julkisen palvelun velvoitteiden täyttämistä. Raportissa erotetaan toisistaan linja-autoliikenne ja raideliikenne ja sen pohjalta on voitava valvoa ja arvioida julkisen liikenneverkon suorituskykyä, laatua ja rahoitusta, ja siinä on tarpeen mukaan annettava tietoja myönnettyjen yksinoikeuksien luonteesta ja laajuudesta.

2. SALON KAUPUNGIN VIRANOMAISALUE JA LINJASTO

Salon kaupungin toimivalta-alue palvelusopimusasetuksen mukaisena tieliikenneviranomaisena käsittää koko Salon alueen vanhat kuntakeskukset mukaan lukien. Salon kaupungin väestömäärä on n. 51 000 asukasta (12/2022).

Salon kaupungin kaupunkikehityslautakunta päätti 24.10.2017 (§ 71), että kaikki Salon kaupungin toimivalta-alueella ajettava joukkoliikenne järjestetään Salossa EU:n palvelusopimusasetuksen mukaisesti viranomaisen toimesta. Siihen saakka joukkoliikenne oli järjestetty markkinaehtoisesti kaupungin täydentäessä sitä lähinnä koululaisvuoroilla. Käytännössä Salon alueen joukkoliikenne siirtyi kokonaisuudessaan Salon organisoimaksi 3.6.2019 alkaen.

Salon alueella liikennöi 17 linjaa, joista 12 liikennöin arkipäivisin maanantai –perjantai ja 5 linjaa koulupäivisin. Kuvassa 1 on esitetty Salon viranomaisalue ja alueella liikennöivät linjat. Lisäksi Salo osallistuu Varsinais-Suomen ELY-keskuksen hankkiman Salo - Somero välisen KOS-liikenteen kustannuksiin.

Kuva 1: Viranomaisalue ja linjastot

Liikennöinti: (Ma – Pe)

1: Sirkkula – Halikko

2A: Tupuri – Salo

2B: Pertteli – Salo

3: Mathildedal – Ollikkala

110: Suomusjärvi - Salo

120: Kokkila - Salo

180: Kisko – Salo

220: Vaskio - Salo

402: Salo – Pöytiö - Inkere - Salo

403: Kiikala - Salo

404: Kuusjoki - Salo

520: Perniö - Salo

521: Förby - Perniö

Liikennöinti: (Koulupäivisin)

181: Toija - Aijala- Toija

235: Hajala - Salo

407: Kuusjoenperä – Kuusjoki - Raatala

522: Perniö - Tuohittu - Perniö

524: Perniö - Ylikulma- Perniö

3. JULKISEN PALVELUN HINTAVELVOITTEET

Salon kaupungin viranomaisalueella lipputulot tulevat sopimusten mukaan tilaajalle. Alueella on käytössä yksi matkalipun hintavyöhyke (ns. tasataksa). Viranomaisalueella on käytössä lippu- ja maksujärjestelmänä LMJ Oy:n Waltti-järjestelmä. Lipputuotteet ja -hinnat pysyvät vuoden 2022 muuttumattomina.

Salon kaupungin joukkoliikenteessä myytävät lipputuotteet / -hinnat 8.6.2021 alkaen	
Kausilippu	€ / kausi
Aikuiset ≥ 17 -vuotias / 30 pvä	85,00 €
Lapset 7-16 vuotias / 30 pvä	55,00 €
Kelan koulumatkatukilippu 2. asteen opiskelijalle / 30 pvä	43,00 €
Kelan koulumatkatukilippu / 14 pvä	21,50 €
Arvolippu (matkakortille ladattavaa arvoa käytettäessä)	€ / matka
Aikuiset ≥ 17 -vuotias	3,00 €
Lapset 7-16 vuotias	1,55 €
Kertalippu	€ / matka
Aikuiset ≥ 17 -vuotias	3,30 €
Lapset 7-16 vuotias	1,70 €
Mobiililippu	
Kertalippu	€ / matka
Aikuiset ≥ 17 -vuotias	3,00 €
Lapset 7-16 vuotias	1,55 €
Mobiililippu tulee ostaa ennen linja-autoon nousemista ja näyttää autoon noustaessa kuljettajalle. Matkustajan on pidettävä huoli siitä, että puhelimessa on virtaa koko matkan ajan.	
PALVELULIIKENNE	
Kertalippu	3,30 € / matka
VETERAANILIPPU	0 €
Kaupunkikehityslautakunta 11.9.2018 § 174, 23.4.2019 § 84, 8.6.2021 § 128	

Salon kaupungin joukkoliikenteen palvelumaksut	
1.5. 2019 alkaen	
Palvelumaksut (1.5.2019 alkaen):	€ / krt
Uusi matkakortti (sis. korttikotelon)	5,00
Korttikotelo (erikseen ostettuna)	2,00
Ostetun kausilipun hyvittäminen arvolipuksi	10,00
Lipun takaisin lunastaminen tai tietojen siirtäminen uudelle kortille	6,00
Paperituloste matkakortin tapahtumista	2,00
Matkakorttiin tai asiakasrekisteriin liittyvät selvityspyynnöt (jos ei lain mukaan maksutonta)	20,00
Kausi- ja arvokortin lisälataaminen (1.1.2020 alkaen):	€ / krt
Palvelupisteessä	2,00
Linja-autossa	2,00
Verkkokaupassa	0,00
Koulumatkatukilipun lisälataaminen	0,00
<p>Busseissa voi ostaa kertalipun tai ladata kausi- ja arvolippuja käteisellä, pankkikortit eivät käy maksuvälineenä. Kutsuliikenteessä ei ole lippulaitteita, joten maksutapana käy ainoastaan käteinen raha.</p> <p>Samalla lipulla on vaihtoaikaa 2 tuntia. Vaihto-aika alkaa kertalipun ostosta tai matkakorttimatkan 1. leimauksesta.</p> <p>0-6 vuotiaat matkustavat ilmaiseksi maksavan matkustajan seurassa. Yksin matkustava alle 7-vuotias, tai lapsiryhmät matkustavat lastenlipulla.</p> <p>Koulumatkatukilipun saadakseen opiskelijan tulee tehdä Kelalle hakemus. Lisätietoa hakemukseen liittyen löytyy Kelan sivuilta: www.kela.fi/koulumatkatuki.</p> <p>Matkaliput sis. alv 10 % ja palvelumaksut alv. 24%</p>	

Kausituotteiden ostoa ei ole rajoitettu henkilön asuinpaikkakuntaan. Kela-koulumatkatukilipun voi ostaa toisen asteen opiskelija, joka on saanut Kelan päätöksen koulumatkatuesta ja oppilaitoksen todistuksen lippua varten.

Kesä-joulukuussa toteutettiin Paikulla perille-hanke, jolle saatiin julkisen liikenteen valtionavustusta. Hankkeessa kokeiltiin muun muassa maksuttoman matkustuksen vaikutusta nousumääriin jaksolla 23.6.-31.7.2022 sekä edullisempaa keskipäivän aikuisten kertalipun hintaa 10.8.-31.12.2022. Alennusaikana aikuisen matka kertalipulla tai arvokortilla maksettaessa maksoi 2,20 e (sis. alv 10%).

4. VALITUT LIIKENTEENHARJOITTAJAT, KORVAUKSET JA YKSINOIKEUDET

Seuraavassa on raportoitu Salon kaupungin joukkoliikennettä operoivat liikenteenharjoittajat, sekä korvaukset, joita heille on maksettu. Väliaikaisten ostoliikennejärjestelyjen aikana yksinoikeuksista ei ollut voimassa päätöksiä Salon tieliikenneviranomaisalueella.

4.1 Vuonna 2022 voimassa olleet bruttoliiikennesopimukset

Salon kaupungin viranomaisalueella ostoliikenteen sopimukset kilpailutettiin alkavaksi 8.8.2019. Kaupunkikehityslautakunnan § 37 26.2.2019 hankintapäätöksestä valittiin markkinaoikeuteen, joten ostoliikenne käynnistettiin syksyllä 8.8.2019 väliaikaisilla sopimuksilla.

Markkinaoikeus antoi 26.3.2020 asiasta päätöksen (MaO 126/2020) ja kaupunkikehityslautakunta päätti 14.4.2020 (§ 48) tyytyä markkinaoikeuden päätökseen. Lisäksi päätettiin, että ostoliikenteen uusien väliaikaisjärjestelyjen sekä varsinaisen ostoliikenteen hankinnan valmistelut aloitetaan välittömästi. Markkinaoikeuden päätöksestä haettiin valitusoikeutta korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joten kaupunkikehityslautakunta päätti 12.5.2020 § 84 kaupungin ostoliikenteen väliaikaisesta järjestelystä, kunnes uuden kilpailutuksen mukainen ostoliikenne alkaa tai kun asian käsittely oikeusasteissa on saanut lainvoimaisen päätöksen ja mahdolliset päätöksen johdosta velvoittavat toimenpiteet on suoritettu. Järjestely alkoi 1.6.2020 alkaen ja oli voimassa vuoden 2022 loppuun.

Palveluliikenteen osalta voimassa olivat keväällä 2021 kilpailutetut sopimukset, joista kaupunkikehityslautakunnan delegointipäätöksellä (§ 96 / 13.4.2021) kaupunkikehitysjohdaja oli päättänyt 10 §, 7.5.2021. Voimassa oleva sopimuskausi on 1.6.2021-31.5.2023 ja sopimukseen sisältyy mahdollinen korkeintaan kahden (2) vuoden optio, jonka käytöstä ja kestosta kaupunki päättää myöhemmin erikseen.

Sekä palveluliikenteen sopimukset että ostoliikenteen väliaikaiset sopimukset olivat kaikki bruttosopimuksia. Lipputulot tulivat tilaajalle ja osto- ja palveluliikenteessä perittiin kaupunkikehityslautakunnan päätöksissä (11.9.2018 § 174, 23.4.2019 § 84, 8.6.2021 § 128) määritellyjä lippuhintoja. Palveluliikenteessä lipputuotteena oli ainoastaan kertalippu.

Raportissa ilmoitetut korvaukset, tilitykset tai avustukset eivät sisällä arvonlisäveroa.

4.1.1 Turun linja-autoilijain Osakeyhtiö (TLO)

Turun linja-autoilijain Osakeyhtiö Oy:n liiketoiminta sulautettiin LS-Liikennelinjat Oy:öön 1.1.2021 alkaen.

Dnro 3644/2021 (vanha dnro 1215/2020) Väliaikainen järjestely, bruttosopimus, kaupunkiliikenne

Kohde 1. Linjat 1, 2A, 2B, ja 3 (1.6.2020 – KoHo:n päätös tai uusi hankinta).

Korvaus vuonna 2022: 1 056 180, 97 €

Kohde 2: Linjat 120, 220, 235, 404 ja 407 (1.6.2020 – KoHo:n päätös tai uusi hankinta).

Korvaus vuonna 2022: 993 373,33 €

4.1.2 J. Vainion Liikenne Oy

Dnro 3644/2021 (vanha dnro 1215/2020) Väliaikainen järjestely, bruttosopimus, kaupunkiliikenne

Kohde 3. Linjat 110, 402 ja 403 (1.6.2020 – KoHo:n päätös tai uusi hankinta).

Korvaus vuonna 2022: 914 676,16 €

Dnro 4894 (vanha dnro 401/2019) Bruttosopimus, (yhteishankinta Varsinais-Suomen Ely, Kemiön kunta (KÄYTTÖ-670042), 8.8.2019-7.8.2022, jatko-optio enintään 2 vuotta)

Kohde Salo – Perniö –Taalintehtas, Perniö Förby

Korvaus vuonna 2022: 476 823,01 € (Salon osuus 73,7% kokonaisliikenteestä)

4.1.3 Tilausliikenne Raasepori Oy

Dnro 3644/2021 (vanha dnro 1215/2020) Väliaikainen järjestely, bruttosopimus, kaupunkiliikenne

Kohde 4. Linjat 180, 181, 522 ja 524 (1.6.2020 – KoHo:n päätös tai uusi hankinta).

Korvaus vuonna 2022: 510 870,57 €

4.1.4 Salon Tilausmatkat Oy

Dnro 4886/2021 (vanha dnro 1256/2021) Bruttosopimus, palveluliikenne

Kohde 1. Perttelin, Kiikalan ja Kuusjoen alue (1.6.2021 – 31.5.2023, jatko-optio enintään 2 vuotta)

Kohde 2. Kiskon, Muurlan ja Suomusjärven alue (1.6.2021 – 31.5.2023, jatko-optio enintään 2 vuotta)

Kohde 3. Perniön ja Särkisalon alue (1.6.2021 – 31.5.2023, jatko-optio enintään 2 vuotta)

Kohde 4. Salon ja Halikon alue (1.6.2021 – 31.5.2023, jatko-optio enintään 2 vuotta)

Korvaus vuonna 2022: 142 986,73 €

4.2 Vuonna 2021 voimassa olleet käyttöoikeussopimukset

Salon kaupunki ja Someron kaupunki ovat sopineet osallistuvansa Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kilpailuttaman käyttöoikeussopimuksen (KÄYTTÖ-637787) ostokustannuksiin. Liikennettä liikennöidään Somero –Salo – Somero ajalla 1.6.2018 – 31.5.2021, sekä optiokaudella 1.6.2021 – 31.5.2022. Salon maksuosuus on 25 % kokonaisliikennöintikorvauksesta.

Salon kaupungin maksama liikennöintikorvaus vuonna 2022: 11 603,91 €. Liikenteenharjoittajana J. Vainion Liikenne Oy.

4.2.1 Matkakorttien käyttökorvaus käyttöoikeussopimuksissa

Waltti-kortilla on voinut matkustaa käyttöoikeussopimus (Käyttö-637787) liikenteessä kesäkuusta 2019 alkaen. Kertamaksut autoissa ohjautuvat suoraan liikennöitsijälle. Waltti- lippu- ja maksujärjestelmään kirjautuneista Waltti-kortilla tai Waltti-mobiililipuilla tehdyistä matkoista on tilitetty edelleen liikennöitsijälle seuraavasti:

J. Vainion liikenne Oy, vuonna 2022: 19 958,35 €

4.3 Liikennöintikorvaukset

Liikennöintikorvaukset	2022	2021	2020
Ostoliikenne	3 986 246,71 €	3 589 025,80 €	3 599 564,65 €
Muutos edelliseen vuoteen	+ 11,1 €	- 0,3 %	*
Palveluliikenne	142 986,73 €	208 151,31 €	306 256,89 €
Muutos edelliseen vuoteen	- 32 %	- 32 %	*
Yhteensä liikennöintikorvaukset	4 129 233,44 €	3 797 177,11 €	3 905 821,54 €
* vuosi 2020 oli ensimmäinen kokonainen vuosi PSA-liikennettä Salossa			

5. VERTAILU

PSA-liikenne Salossa alkoi vuonna 2019 kesäkuussa, joten liikennöintikorvaukset ja lipputulot vuonna 2019 ovat runsaalta puolelta vuodelta. PSA-liikenteen palvelutaso vuosina 2020 -2022 on pysynyt samanlaisena.

Koronapandemian myötä asetetut valtakunnalliset toimenpiteet vaikuttivat nousumääriin ja lipputuloihin erityisesti vuonna 2020. Koska koko vuodelta 2019 ei ole vertailutietoja, ei koronan vaikutusta vuonna 2020 voida tulkita raportin luvuista. Vuonna 2021 Ukrainan kriisin vaikutukset näkyivät sopimushintojen nousuna indeksitarkastusten kautta.

Palveluliikenteen osalta vuoden 2021 kesäkuussa astui voimaan uusi, aikaisempaa merkittävästi edullisempi sopimuskausi, jonka vaikutus näkyy kokonaisuudessaan vuonna 2022.

Vuotta 2022 voidaan jatkossa pitää ensimmäisenä kokonaisena Salon kaupungin PSA-joukkoliikenteen vertailuvuotena.

5.1 Lipputulot bruttosopimusliikenteessä

Osto- ja palveluliikenne Salossa on toteutettu bruttosopimuksilla, joten liikenteestä lipputulot kertyvät tilaajalle.

Lipputulot olivat vuonna 2022 PSA-asetuksen mukaisesta ostoliikenteestä: 488 886,29 € (alv 0 %) ja palveluliikenteestä: 25 110 € (alv 0 %).

	2022	2021	2020	2019
Lipputulot	513 996,29 €	464 536,37 €	447 595,71 €	343 180,78 €
Muutos ed. vuosi		+ 3,8 %	*1. koko vuosi	

5.2 Valtionavustus

Salon kaupunki saa Varsinais-Suomen ELY-keskukselta pienille toimivaltaisille viranomaisille tarkoitettua joukkoliikenteen valtionavustusta. Valtionavustuksissa on alv. 10 %. Vuonna 2022 Salon kaupungille myönnettiin 350 000 € (318 182 €, alv 0 %) valtionavustus PSA-asetuksen mukaiseen liikennöintiin.

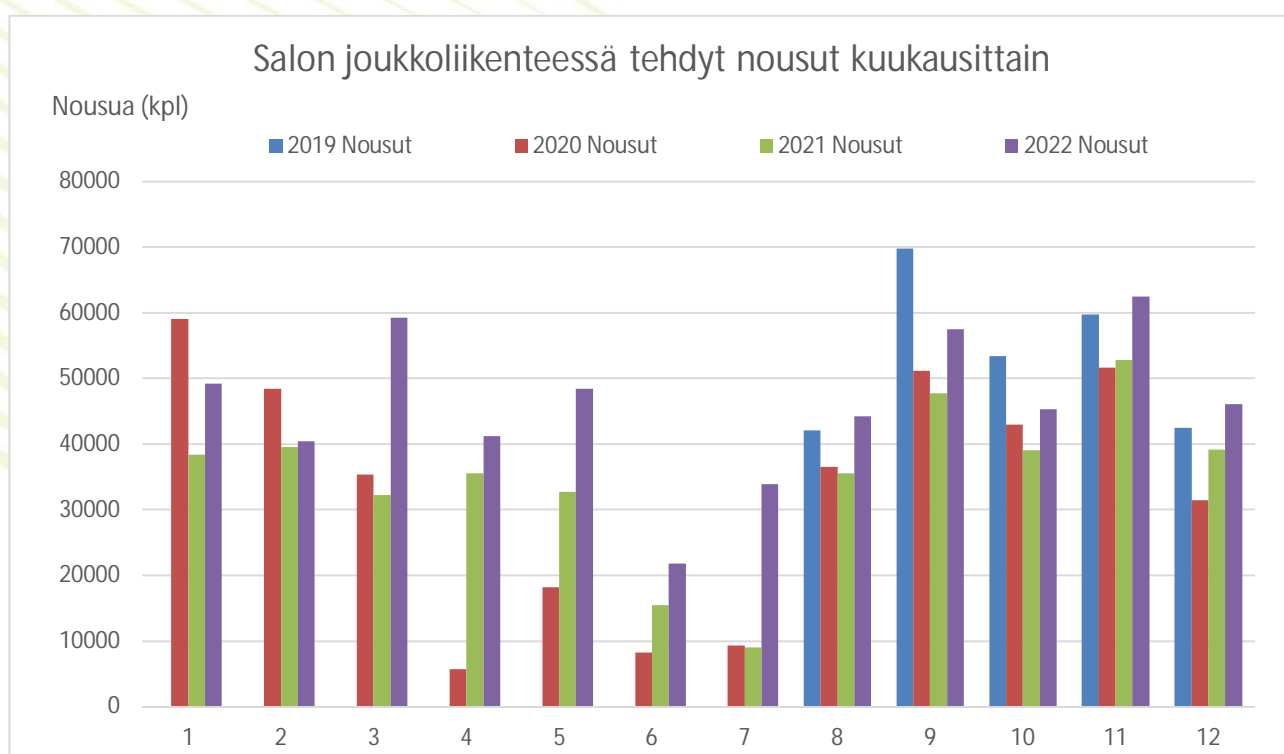
Valtionavustus (sis. alv 10 %)	2022	2021	2020	2019
perusosa	350 000 €	230 000 €	300 000 €	260 000 €
korona-ajan lisäosat		100 000 €	100 000 €	
yht.	350 000 €	330 000 €	400 000 €	260 000 €

Lisäksi Salon kaupungissa kesä-joulukuussa toteutetulle Paikulla perille -hankkeelle myönnettiin joukkoliikenteen ilmastoperusteista valtionavustusta 45 000 € (alv 0 %). Hankkeen tavoitteena oli joukkoliikenteen kulkutapaosuuden kasvattaminen.

5.3 Nousujen tarkastelu

Waltti -lippu- ja maksujärjestelmän matkustusaineistoon perustuvaa nousutarkastelua tehdään vuosittain. Nousut lasketaan linjatunnisteittain ja yhteenvedona mainittu nousulukema on saatu summaamalla kullekin linjatunnisteelle kirjautuneet nousut yhteen. Lukemat sisältävät myös vaihtonousut.

Vuonna 2022 osto- ja palveluliikenteessä suoritettiin nousuja yhteensä 557 559 kpl, joista palveluliikenteen vuoroissa 8 370 kpl.

Kesä-heinäkuun 2022 nousumäärien suuruus edelliseen kesään verrattuna selittyy sillä, että osana Paikulla perille -hanketta matkustaminen oli maksutonta juhannuksesta heinäkuun 2022 loppuun.